

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ - ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Ν. ΑΧΑΪΑΣ

ΑΘΗΝΑ 04/05/2016

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Θέμα: «Εν όψει της αλλαγής ένα μέρους του θεσμικού πλαισίου των ΤΟΕΒ, σας ενημερώνουμε, σχετικά με θέματα των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων. Εκθέτουμε τους προβληματισμούς μας, εκφράζουμε τις απόψεις μας και προτείνουμε λύσεις»

Παρακαλούμε για την τοποθέτηση-απάντηση, τις ενέργειες σας, επί επιστολής που μας προώθησε η κα Αθανασία Κούρβα, για την ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΠΤΟΛΕΜΟΣ, τηλ. 6973711073, μέσω email: [«triptolemosa@gmail.com»](mailto:triptolemosa@gmail.com) υποβάλλοντας αίτημα διερεύνησης προς στην πολιτική ηγεσία για το εν θέματι αναφερόμενο ζήτημα.

Ο αναφέρων βουλευτής

Νικόλαος Ι. Νικολόπουλος

Πρόεδρος Χριστιανοδημοκρατικού

Κόμματος Ελλάδος

Προς κ. Βουλευτές Ελληνικού Κοινοβουλίου

Εν όψει της αλλαγής ένα μέρους του θεσμικού πλαισίου των ΤΟΕΒ, απευθυνόμαστε σε σας, για να σας ενημερώσουμε, σχετικά με θέματα των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων. Εκθέτουμε τους προβληματισμούς μας, εκφράζουμε τις απόψεις μας και προτείνουμε λύσεις. Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνηση ή πληροφορία.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τον χρόνο που διαθέτετε για την μελέτη του παρόντος και για την πρόθεσή σας να βοηθήσετε στη λύση ενός από τα μεγαλύτερα προβλήματα, κυρίως των αγροτών, αλλά και των ιδιοκτητών αγροτικής γης.

Ομάδα για τον εκδημοκρατισμό των ΤΟΕΒ

Ομάδα Τριπτόλεμος, για την βελτίωση της ζωής των γεωργών

Οι Τοπικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.) είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Δ. 1218/72), και υπάγονται στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα με τη διάταξη του άρθρου 51 παρ. 1 περ. γ του Ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') (Επανοριοθέτηση του Δημόσιου Τομέα). Οι οικονομικοί πόροι των Ο.Ε.Β. καθορίζονται από το νομικό πλαίσιο λειτουργίας τους (άρθρο 15 του Ν.Δ. 881/1958) και έχουν τη μορφή **ανταποδοτικών εισφορών**. Οι εισφορές καταβάλλονται από τους ωφελούμενους αγρότες και τα Νομικά Πρόσωπα της οικείας περιοχής του κάθε Ο.Ε.Β. Οι Ο.Ε.Β. δεν επιχορηγούνται σε τακτική βάση από το Δημόσιο. Οι Τ.Ο.Ε.Β., λειτουργούν, συμφώνως προς τα διατάξεις του καταστατικού των, του Ν.Δ. 3881/58 και των εκτελεστικών αυτού διαταγμάτων.

Σύμφωνα με την νομοθεσία, μετά την 1 -1-2011, η εποπτεία των ΤΟΕΒ πέρασε στους ΟΤΑ. (Α. Καλλικράτης 3852/2012 Πρόσθετες αρμοδιότητες Άρθρο 94 πρόσθετες αρμοδιότητες δήμων 5. Στο άρθρο 75 παρ. Ι του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων προστίθεται τομέας υπό στοιχείο η' και υπό τον τίτλο «Αγροτική Ανάπτυξη – Κτηνοτροφία – Αλιεία», στον οποίο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες αρμοδιότητες: «3. Η **άσκηση εποπτείας** από τους δήμους, όπου εδρεύουν, των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (Π.Δ.Ε.)

και των Τοπικών Επιτροπών Άρδρευσης (Τ.Ε.Α.) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 3881/1958 (ΦΕΚ 181 Α'), όπως ισχύει και τις κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, καθώς και η αξιοποίηση εγγειοβελτιωτικών έργων με εφαρμογή σωστής άρδευσης και στράγγισης).

Σύμφωνα με το Υπουργείο, οι ΤΟΕΒ σε όλη την χώρα είναι 417. Οι επιβαλλόμενες εισφορές είναι πολύ σημαντικές από οικονομική άποψη (αρκεί κανείς να συγκρίνει το κόστος των εισφορών ανά ΤΟΕΒ –είναι διαφορετικό- με το κόστος του ΕΝΦΙΑ, για να καταλάβει το ύψος τους). Έτσι δικαιολογείται πλήρως το ενδιαφέρον των αγροτών για τον τρόπο διοίκησης των ΤΟΕΒ.

Συνοπτικά τα προβλήματα είναι τα ακόλουθα:

Αμφιλεγόμενο νομικό πλαίσιο για τους ΤΟΕΒ

Ως γνωστόν, τα προβλήματα στους Τοπικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων, είναι πολλαπλά και σε πολλά επίπεδα. Από τα κυριότερα, είναι το απαρχαιωμένο θεσμικό πλαίσιο με το οποίο λειτουργούν. Τα εγγειοβελτιωτικά έργα, βάσει ενός παλιού, αμφιλεγόμενου νομικού πλαισίου, από πλευράς ιδιοκτησίας ανήκουν στο Ελληνικό δημόσιο, (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης), ενώ από πλευράς διαχείρισης, ανήκουν στους ίδιους τους χρήστες, οι οποίοι τα 'διοικούν', τα λειτουργούν και τα συντηρούν μόνοι τους, μέσω των διοικήσεων των ΟΕΒ, (ΤΟΕΒ-ΓΟΕΒ).

Το θεσμικό πλαίσιο για τον τρόπο διαχείρισης, δημιουργήθηκε την εποχή της δικτατορίας, οριστικοποιήθηκε γύρω στο 1980, σε καμία περίπτωση δε, δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές συνθήκες.

Πως «εφαρμόζεται» το νομικό πλαίσιο τα τελευταία χρόνια

Στηριζόμενοι λοιπόν σε αυτό το θεσμικό πλαίσιο, οι περισσότερες διοικήσεις των ΤΟΕΒ σήμερα, ερμηνεύουν τους νόμους κατά το δοκούν. *Υπάρχει παρεξήγηση της έννοιας του αυτοδιοίκητου των ΟΕΒ, το οποίο πολύ συχνά ταυτίζεται με την αυθαιρεσία και την παράκαμψη των νόμων. Υπάρχουν αποφάσεις τους αντίθετες, όχι μόνο με το πνεύμα, αλλά ακόμα και με τον τύπο των νόμων. Ο έλεγχος από την κεντρική εξουσία είναι ανύπαρκτος, (π.χ. για την περιφέρεια Πελοποννήσου και Δυτικής Στερεάς, δεν υπάρχει ούτε ένας υπάλληλος για έλεγχο, -η τελευταία*

συνταξιοδοτήθηκε το 2012). Ο έλεγχος από τους δήμους, είναι και αυτός ανύπαρκτος, γιατί οι περισσότεροι ΟΤΑ δεν έχουν ή την τεχνογνωσία ή την πολιτική βούληση να ελέγξουν τους ΤΟΕΒ. Ο έλεγχος από τα μέλη είναι ανύπαρκτος, γιατί με βάση το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο, είναι πρακτικά αδύνατο να υπάρχει.

Ο όρος για υποθήκευση της αγροτικής γης

Η περίπτωση υποθήκευσης της αγροτικής γης των μελών, για χρέη των ΤΟΕΒ προς τρίτους, δεν είναι ιδιαίτερα γνωστή, αλλά αποτελεί κατά την άποψή μας, μεγάλο, εν δυνάμει κίνδυνο, ειδικά σήμερα που κάποιοι ΤΟΕΒ, εμφανίζονται να χρωστούν πολλά χρήματα (ιδίως στην ΔΕΗ).

Οι ΤΟΕΒ είναι συνεταιρισμοί αναγκαστικής μορφής (που σημαίνει ότι από το νόμο είμαστε υποχρεωμένοι να είμαστε μέλη τους). Όπως σε κάθε συνεταιρισμό, έτσι και στους ΤΟΕΒ, κάθε μέλος χωριστά, ευθύνεται για τα χρέη του τοπικού οργανισμού εγγείων βελτιώσεων. Αυτό πηγάζει και από το νόμο και από το καταστατικό. Σημειώνουμε ότι το καταστατικό είναι πανομοιότυπο παντού (αντιγραφή από ένα σχέδιο του τότε Υπουργείου Γεωργίας. Στο καταστατικό, άρθρο 16 παρ. 1, διαβάζουμε: “Αποφασίζει για την **υποθήκευση** των υπό βελτίωση, δια των έργων του οργανισμού, **κτημάτων των μελών** ». Για να μην έχουμε δε, καμία αμφιβολία για αυτά που όλοι καταλαβαίνουμε, παρακάτω το άρθρο 29, παρ. 4β, ορίζει ακριβώς και την διαδικασία της υποθήκευσης και μάλιστα λέει πως η **υποθήκευση «εκτείνεται αυτοδικαίως ... σε όλα τα κτήματα .. και κατά του Οργανισμού και κάθε μέλους ιδιοκτήτη»**. Μάλιστα η διαδικασία, δεν απαιτεί και ιδιαίτερη εγγραφή για κάθε κτήμα μέλους, χωριστά.

Όλοι όσοι έχουν ασχοληθεί με το θέμα, το γνωρίζουν αυτό, άσχετα αν για πολιτικούς λόγους δεν το ομολογούν. Είναι φανερό, ότι στο καινούργιο θεσμικό πλαίσιο που ετοιμάζει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, θα πρέπει να προβλέπεται, **κατάργηση των διατάξεων περι οικονομικών ευθυνών των μελών για χρέη του οργανισμού**». Κάτι τέτοιο όμως δεν προβλέπεται.

Χρέη των μελών προς τους ΤΟΕΒ. Τι συμβαίνει σήμερα

Με Δικαστήρια πιέζονται οι αγρότες

Οι ΤΟΕΒ ακολουθούν πολλούς τρόπους, για να πιέζουν τους ανθρώπους που δεν έχουν να πληρώσουν. Π.χ. πάνε τους καταλόγους με τους χρεώστες στην ΔΟ.Υ, ή πάνε τους αγρότες στα δικαστήρια. Η διαδικασία: ο αγρονόμος ασκεί μηνύσεις στο ειρηνοδικείο (με βάση ένα νόμο για αστυνόμευση υδάτων του 56) με δημόσιο κατηγορο, πληρώνει, παράβολο αξίας 10 ευρώ ανά μήνυση. Για μεγαλύτερα ποσά ασκούνται αγωγές.

Το πιθανότερο σενάριο για το μέλλον, για ισοσκελισμό εσόδων -εξόδων

Αυτό το βλέπουμε, διαπιστώνοντας τι έχει γίνει μέχρι τώρα:

Α) αποφασίζουν μια **‘έκτακτη εισφορά’** και καλούν τον καθένα (ακόμα και αν έχει πληρώσει όλα τα προηγούμενα χρόνια όλα τα χρήματα και στην ώρα τους) να την πληρώσει

Β) αν δεν πληρώσουμε την «έκτακτη εισφορά» για την σωτηρία του ΤΟΕΒ, **κρατούν από τις επιδοτήσεις** (το έχουν ήδη κάνει με χρέη συνεταιρισμών, κράτησαν τα χρήματα της επιδότησης από ομάδες παραγωγών)

Γ) αν δεν έχουμε επιδοτήσεις, ή αν το ποσό δεν φτάνει, στέλνουν τα χρήματα της έκτακτης εισφοράς στο **δημόσιο ταμείο** και έχουμε να κάνουμε με την εφορεία.

Ο λόγος που ζητάμε, άμεσα, πραγματικό ισοσκελισμό εσόδων -εξόδων, είναι για να αποφύγουμε τέτοια πολύ δυσάρεστα σενάρια στο μέλλον.

Προσλήψεις προσωπικού

Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο, θα πρέπει να ακολουθούνται οι διαδικασίες του ΑΣΕΠ, από όλους τους Ο.Ε.Β. (ΤΟΕΒ και ΓΟΕΒ). Στην πράξη, ή δεν ακολουθούνται καθόλου (και ο κάθε πρόεδρος προσλαμβάνει τους δικούς του) ή εφευρίσκουν ...λύσεις, οπότε πάλι δεν γίνεται έλεγχος. Αναφέρουμε μία από τις πολλές. Οι ΤΟΕΒ, οφείλουν εισφορές στους Γενικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων. Στον δικό τους προϋπολογισμό, εγγράφουν το ποσό, ως εισφορά. Στον ΓΟΕΒ όμως ισχυρίζονται, πως έναντι του ποσού εισφοράς, ο αντίστοιχος ΤΟΕΒ, αναλαμβάνει την υποχρέωση να ... προσλάβει χ υπαλλήλους τους οποίους τους διαθέτει στον Γενικό Οργανισμό Εγγείων Βελτιώσεων. Οπότε κανένας, δεν είναι υποχρεωμένος να εφαρμόσει τις διατάξεις του θεσμικού πλαισίου. Ούτε ο ΤΟΕΒ, (αφού οι συγκεκριμένοι υπάλληλοι, δεν εργάζονται για αυτόν), ούτε ο ΓΟΕΒ, αφού μια διευκόλυνση κάνει στους οφειλότες του (να πληρώσουν ανά μήνα την εισφορά).

Τα παραπάνω είναι ενδεικτικά του τι ακριβώς συμβαίνει στο προσωπικό. Συνήθως, είναι της απόλυτης επιλογής του Προέδρου, -ειδικά το έκτακτο, το οποίο όμως και είναι αριθμητικά το περισσότερο-. Η πλειοψηφία του τεχνικού προσωπικού είναι εμπειροτέχνες. Στο διοικητικό προσωπικό, σπάνια συναντά κανείς αποφοίτους ΑΕΙ. Συχνά δεν είναι εκπαιδευμένο και σε σύγχρονες μεθόδους μηχανογράφησης. Επίσης, δεν υπάρχουν γεωπόννοι (παρά μόνο ως δείγμα), ώστε να ασχολούνται επιστημονικά με την άρδευση και να δίνουν πληροφορίες και συμβουλές στους αγρότες, σ αυτόν τον τομέα.

Τα παραπάνω προβλήματα, το ΥΠΙΑΝ, σκέφτεται να τα βελτιώσει, καταργώντας κάθε διάταξη, σύμφωνα με την οποία οι ΤΟΕΒ, θα πρέπει να ακολουθούν τις διατάξεις του ΑΣΕΠ. Αυτό θα δώσει, κατά το ΥΠΙΑΝ, την απαιτούμενη ευελιξία, ώστε οι διοικήσεις να προσλάβουν τα άτομα που αυτά επιθυμούν.

Μας προκαλεί σκεπτικισμό η κατάργηση των παραπάνω διατάξεων πρόσληψης. Θεωρούμε φυσικά αναγκαία την ευελιξία, αλλά προβληματιζόμαστε με την απόλυτη απελευθέρωση του συστήματος προσλήψεων, κυρίως γιατί μέχρι σήμερα, στο υπάρχον θεσμικό πλαίσιο, οι διοικούντες έδειξαν πως ενδιαφέρονται μόνο για την 'τακτοποίηση' ημετέρων. Εφόσον, το θεσμικό πλαίσιο διοίκησης, παραμένει το ίδιο - και το ΥΠΙΑΝ προτείνει αλλαγές σε επιμέρους ζητήματα και όχι στην κεντρική φιλοσοφία του-, δεν αντιλαμβανόμαστε, γιατί η διοίκηση, έχοντας την απόλυτη ελευθερία επιλογής, θα επιλέξει το καλύτερο προσωπικό και όχι το "δικό της"

προσωπικό. Το παρελθόν, δεν μας προϊδεάζει για κάτι τέτοιο. Εφόσον το ΥΠΙΑΝ, επιμένει στην κατάργηση των ως άνω διατάξεων, **προτείνουμε διαχωρισμό των διαδικασιών,**

- διαπίστωσης ανάγκης για πρόσληψη προσωπικού,
- καθορισμός, βαθμολογία απαιτούμενων προσόντων
- δημοσιοποίηση πρόσκλησης, παραλαβή-αξιολόγηση αιτήσεων
- πιθανής συνέντευξης
- τελικής επιλογής προσωπικού,

και την ανάθεσή τους σε διαφορετικά όργανα. (π.χ. Διοικητικό Συμβούλιο ΤΟΕΒ, Γενική Συνέλευση, Επιτροπή προσλήψεων εκλεγόμενη από τα μέλη, Επιτροπή από επιστήμονες της Περιφέρειας, αφού σε αυτές περνάει τώρα πια η εποπτεία, κλπ).

Το πιο σημαντικό όμως, κατά την άποψή μας, είναι με όποιο τρόπο και αν επιλέγεται το προσωπικό, να εργάζεται και να αποδίδει τουλάχιστον τον αναμενόμενο μέσο όρο. Αυτό, γιατί σε πολλούς ΤΟΕΒ, στην πράξη, με την ... σύμφωνη γνώμη του προέδρου, υπάρχει προσωπικό, που έχει προσληφθεί και πληρώνεται από τα δυστυχή μέλη, για πλήρη απασχόληση (8ωρο) και δουλεύει από τις 8.30 μέχρι τις 2.00 συστηματικά και όχι τυχαία (δηλαδή 5.30 ώρες). Η 'κάλυψη' του προέδρου στους 'δικούς' του, σημαίνει σε αυτή την περίπτωση, πως τα μέλη, με το πρόσχημα των διοικητικών δαπανών, πληρώνουν δαπάνες μισθοδοσίας, οι οποίες όμως δεν αντιστοιχούν σε αντίστοιχη παροχή υπηρεσιών. Για αυτό, έχει σημασία για μας, το αποδιδόμενο έργο κάθε εργαζόμενου, να ανταποκρίνεται τουλάχιστον στον μέσο όρο.

Προϋπολογισμοί

Αιτιολογική έκθεση

Σύμφωνα με τις πάγιες αρχές του διοικητικού δικαίου, κάθε διοικητική πράξη πρέπει να έχει επαρκή αιτιολογία. Πολύ περισσότερο, όταν πρόκειται για προϋπολογισμό, οπότε έχουμε, όχι μία, αλλά πολλές και ουσιαστικές πράξεις ταυτόχρονα. Εδώ όμως, δεν μιλάμε για επαρκή, αλλά συχνά, ούτε καν για απλή **αιτιολογία.** Η αιτιολογία όμως δεν είναι θέμα τύπου και μόνο. Είναι θέμα ουσίας. Η έκθεση που συνοδεύει τον προϋπολογισμό θα μπορούσε να απαντήσει σε ποια στοιχεία βασίζει την άποψή της,

η διοίκηση (π.χ. γιατί τα αναμενόμενα στρέμματα προς καλλιέργεια είναι τόσα, γιατί προτείνεται αυτή η τιμή ανα στρέμμα και όχι άλλη κλπ). Η γραπτή αιτιολογία επομένως θέμα ουσίας και όχι μόνο νομική υποχρέωση. Το ΥΠΙΑΝ, στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου, δεν αντιμετωπίζει αυτό το θέμα. Φυσικά, μπορεί να υπάρξουν υπουργικές αποφάσεις στο μέλλον. Θεωρούμε όμως ότι άμεσα πρέπει να νομοθετηθεί η υποχρέωση των ΤΟΕΒ να αιτιολογούν τις αποφάσεις τους, τουλάχιστον στα μέλη και στο ΥΠΙΑΝ.

Η αρχή της ανταποδοτικότητας

Κατά την άποψή μας, η καθοριζόμενη και επιβαλλόμενη τιμή, πρέπει να είναι αντικειμενική, δίκαιη και ανάλογη της παρεχόμενης υπηρεσίας και της ωφελιμότητας σε κάθε κατηγορία υπόχρεων. Θα πρέπει να τηρείται αυστηρά η θεμελιώδης αρχή της ανταποδοτικότητας και η αύξηση των τιμών των επιμέρους κατηγοριών, πρέπει να είναι ανάλογη με την αύξηση του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η αρχή της ανταποδοτικότητας, συνήθως δεν τηρείται. Δεν υπάρχουν μελέτες που να δείχνουν πόσο ακριβώς κοστίζει κάθε μια υπηρεσία. *Η τιμολόγηση γίνεται όχι με βάση του τι προσφέρουμε σε κάθε μια κατηγορία, αλλά στο τι μπορούμε να πάρουμε από τους 'νομοταγείς'.*

Η αρχή της ανταποδοτικότητας στο πάγιο τέλος

Ισχύει ή πρέπει να ισχύει και εδώ. Η αρχή της ανταποδοτικότητας, δεν αποτελεί μόνο βασική αρχή του διοικητικού δικαίου. Υπάρχουν συγκεκριμένα νομοθετήματα που υποχρεώνουν την διοίκηση να ακολουθεί την συγκεκριμένη αρχή. Ενδεικτικά και μόνο αναφέρουμε την εγκύκλιο 605/3-1-2007 του υπουργείου Εσωτερικών, την Γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ 69/2008 - Διάθεση εσόδων των Ο.Τ.Α που προέρχονται από ανταποδοτικά τέλη στις 15/4/2008, και την 64871/15-11-2007 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομίας & Οικονομικών (2253 Β'), σύμφωνα με την οποία « τα έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα καλύπτουν υποχρεωτικά

τις δαπάνες των αντίστοιχων υπηρεσιών, αλλά δεν υπερβαίνουν το ύψος των δαπανών αυτών, γιατί διαφορετικά **υποκρύπτεται φορολογία, πράγμα το οποίο είναι αντίθετο με το χαρακτήρα των υπηρεσιών αυτών, ως ανταποδοτικών»**

Ζητάμε **την έκδοση Υπουργικής Απόφασης**, η οποία θα δίνει ακριβείς οδηγίες, ώστε ο προϋπολογισμός κάθε ΤΟΕΒ, να απεικονίζει την πραγματική κατάσταση, και να μπορεί να υπολογιστεί επακριβώς το κόστος χρήσης ανα κατηγορία υπόχρεων. Οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση, αποτελεί δρόμο προς την επιβολή, ακόμα μιας φορολογίας, όπως γίνεται μέχρι σήμερα, της φορολογίας των τοπικών προέδρων επί των μελών των ΤΟΕΒ.

Εκτός από την αναγκαιότητα λεπτομερούς αιτιολογίας και την ανάγκη καταμερισμού των εξόδων ώστε να υπολογίζεται αν τηρείται η αρχή της ανταποδοτικότητας, ένα άλλο μεγάλο θέμα που έχει σχέση με τον προϋπολογισμό, είναι *ο τρόπος κάλυψης των αναγκών*. Προτείνουμε τον **προϋπολογισμό μηδενικής βάσης**, ανα τακτά χρονικά διαστήματα π.χ. ανα τριετία. Εκτιμούμε δηλαδή τις ανάγκες του οργανισμού, και επιλέγουμε την καλύτερη λύση, για εκείνη την χρονική στιγμή, χωρίς καμία δέσμευση από τις λύσεις που δώσαμε στο παρελθόν. Γνωρίζουμε, πως αυτό πιθανόν να δημιουργήσει προβλήματα π.χ. τι κάνεις το υπάρχον προσωπικό, αν μια καινούργια τεχνολογικά λύση, δώσει την δυνατότητα ένα μέρος της δουλειάς να πραγματοποιείται σε λιγότερο χρόνο από Η/Υ. Δεν θεωρούμε όμως, ότι κάτι τέτοιο θα πρέπει να το αγνοήσουμε και να μην το αντιμετωπίσουμε την στιγμή που δημιουργείται. Κυρίως δεν το θεωρούμε, γιατί είμαστε εμείς -σύμφωνα με τις αποφάσεις του πολιτικού κόσμου- που πληρώνουμε την όποια καθυστέρηση στη λύση. Ζητάμε επομένως, την καθιέρωση του προϋπολογισμού μηδενικής βάσης το πολύ ανα τριετία.

Ο έλεγχος στους ΤΟΕΒ

Ανύπαρκτος. Η δικαιοδοσία πέρασε στους ΟΤΑ, από 01/01/2011, αλλά στην πράξη δεν γίνεται τίποτα. Οι περισσότεροι Δήμοι, είτε λόγω πολιτικών σκοπιμοτήτων, είτε λόγω έλλειψης ειδικευμένου προσωπικού, δεν ασχολούνται με το θέμα. Από την πλευρά του υπουργείου πάλι δεν υπάρχει έλεγχος. Μάλιστα το 2015, με τον νέο κανονισμό εσωτερικής υπηρεσίας του ΥΠΙΑΝ, δεν προβλέπεται η δυνατότητα ελέγχου, σύμφωνα με όσα οι ιθύνοντες του υπουργείου διατείνονται.

Με το νέο νομοσχέδιο, η εποπτεία των ΤΟΕΒ, περνάει στην Περιφέρεια από τους Δήμους. Δεν μπορούμε να τοποθετηθούμε επι του θέματος γιατί δεν γνωρίζουμε, τι είδους έλεγχο θα ασκούν. Το πρόβλημα όμως του ελέγχου, έχει πολύ ευρύτερες διαστάσεις.

Η κυρίαρχη άποψη, θέλει τους αγρότες- ιδιοκτήτες γαιών, υποχρεωμένους σύμφωνα με τον νόμο να μετέχουν σε αυτό το σχήμα που λέγεται ΤΟΕΒ, αλλά να αρχίζει και να τελειώνει ο ρόλος τους, στην εκλογή, μιας γενικής συνέλευσης. Από εκεί και πέρα, ξεκινούν μόνο οι υποχρεώσεις. Ολόκληρο το θεσμικό σύστημα, από τους νόμους για την δημιουργία των ΤΟΕΒ, μέχρι και τις ερμηνευτικές εγκυκλίους των εκάστοτε υπουργών, υποστηρίζουν και υπηρετούν την ανωτέρω άποψη. Σ αυτό το πλαίσιο, κινείται και η 'αναθεώρηση' της σημερινής ηγεσίας του ΥΠΑΝ.

Ως μέλη ΤΟΕΒ, αλλά και ως σκεπτόμενοι πολίτες, θεωρούμε ότι θα πρέπει το υπουργείο Γεωργίας, ως ιδιοκτήτης των αρδευτικών δικτύων, να αποφασίσει, τι ακριβώς θέλει. Η παραχωρεί την χρήση στους ωφελούμενους αγρότες, αλλά μόνο σε αυτούς. Η επιλέγει εκείνο, το 'σύστημα διαχείρισης', οπότε έχει και το ίδιο την ευθύνη για την αποτυχία της διαχείρισης. Οι ίδιες οι συχνές αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο, αποδεικνύουν ότι τα πράγματα, δεν πάνε όπως θα θέλαμε όλοι μας. Ο κυριότερος παράγοντας σ αυτή την περίπτωση, πιστεύουμε πως αποτελεί η 'εμμονή' του ιδιοκτήτη, για τον συγκεκριμένο τρόπο διαχείρισης.

Το συγκεκριμένο μοντέλο διαχείρισης, εφαρμογή των αρχών της λεγόμενης 'έμμεσης δημοκρατίας', δηλαδή το μόνο δικαίωμα που έχουν τα μέλη πολίτες, είναι να ψηφίζουν και πέραν αυτού ουδέν, έχει αποτύχει οικτρά. Το οικονομικά μετρήσιμο αποτέλεσμα, που αποτελεί το συνολικό χρέος των πάνω από 400 ΤΟΕΒ της χώρας, είναι εκείνο που θα πρέπει να μας κινητοποιήσει προς μια ριζική αλλαγή του τρόπου διαχείρισης.

Από τις διαφαινόμενες λύσεις, οι κυριότερες είναι

1. Ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης του κρατικού αρδευτικού δικτύου
2. 'Κρατικοποίηση' της διαχείρισης
3. Εφαρμογή μοντέλου διαχείρισης από όλα τα μέλη όμως, των ΤΟΕΒ,

Αν και γνωρίζουμε ότι οι 'εμμονές' σε ένα μοντέλο που συσσωρεύει όλο και μεγαλύτερα χρέη, οδηγεί κατ' ευθείαν στην 'σωτηρία μας' από τους ιδιώτες,

απορρίπτουμε το πρώτο μοντέλο, εάν και εφόσον, το κράτος επιμένει στην 'υποχρεωτική' μας συμμετοχή στους ΤΟΕΒ. Αποτελεί κομβικό σημείο, η απόφαση, για την υποχρεωτική ή μη συμμετοχή όλων των εν δυνάμει ωφελομένων σε έναν ΤΟΕΒ.

Αν η συμμετοχή, γίνει προαιρετική, η κεντρική εξουσία μπορεί να αποφασίσει, ο,τι θέλει, χωρίς να λάβει υπόψη της τα μέλη. Στο βαθμό όμως που μας υποχρεώνετε να συμμετέχουμε, θέλουμε δεν θέλουμε, σ αυτό το σχήμα, τότε ως μέλη, αξιώνουμε, περισσότερα και διαφορετικά πράγματα. Η πρώτη λύση, -ιδιωτικό μοντέλο διαχείρισης- αποκλείεται, γιατί το Σύνταγμα επιτρέπει την σύσταση 'αναγκαστικών συνεταιρισμών' μόνο εφόσον διαφυλάσσεται η ισότιμη συμμετοχή όλων. (άρθρο 12 παρ. 5 ορίζει ότι «Επιτρέπεται η σύσταση με νόμο αναγκαστικών συνεταιρισμών που αποβλέπουν στην εκπλήρωση σκοπών κοινής ωφέλειας ή δημοσίου ενδιαφέροντος ή κοινής εκμετάλλευσης γεωργικών εκτάσεων ή άλλης πλουτοπαραγωγικής πηγής, εφόσον πάντως **εξασφαλίζεται η ίση μεταχείριση αυτών που συμμετέχουν**»)

Δεν νοείται ισότιμη συμμετοχή, όταν ο ιδιώτης αποφασίζει και ο πολίτης μέλος, εκτελεί εντολές. Επομένως, λόγω του σημερινού Συντάγματος, δεν μπορούμε να επιλέξουμε την πρώτη λύση.

Είτε η δεύτερη είτε η τρίτη, είτε οποιαδήποτε άλλη λύση επιλεγεί, θεωρούμε ότι θα πρέπει να έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά.

- Πλήρη διαφάνεια με δημοσιοποίηση των πάντων σε ειδικό διαδικτυακό τόπο, όπου θα έχουν πρόσβαση τα μέλη του κάθε ΤΟΕΒ
- Δυνατότητα του κάθε μέλους να ελέγχει, αν και όποιον τομέα, επιθυμεί,

Παρότι η εμπιστοσύνη μας στους κρατικούς λειτουργούς παραμένει, θεωρούμε πως είναι καιρός να δοκιμάσουμε, ένα μοντέλο διαχείρισης, βασιζόμενο στα ίδια τα μέλη.

Εκτός των δύο παραπάνω, της διαφάνειας και της δυνατότητας ελέγχου, θεωρούμε ότι το σύστημα, θα πρέπει, για να είναι αποτελεσματικό, να 'προσωποποιεί' την ευθύνη. Όταν η ευθύνη διαχέεται, ο καθένας μπορεί να αποφασίσει και να κάνει ο,τι επιθυμεί, γιατί αν κάποια στιγμή, έρθει η στιγμή της απόδοσης ευθυνών, μπορεί άνετα να πει π.χ. ότι η ευθύνη είναι συλλογική, ότι κανείς δεν διώκεται για την έκφραση της γνώμης του, κλπ. Σαφέστατα και πρέπει να αποφύγουμε τα άκρα. Από αυτό όμως το σημείο, μέχρι να μην είναι κανείς υπεύθυνος για τίποτα, υπάρχει μεγάλη απόσταση.

Με το παραπάνω σκεπτικό, προτείνουμε να

- Βρεθεί λύση για το θέμα των *σημερινών χρεών* των ΤΟΕΒ
- Με βάση τις ήδη υπάρχουσες ή καινούργιες όπου απαιτούνται μελέτες, να γίνουν οι αναγκαίες *συνενώσεις των ΤΟΕΒ*
- Τα καινούργια σχήματα, να ξεκινήσουν *χωρίς την ύπαρξη χρεών*, με ελαφρώς πλεονασματικό προϋπολογισμό
- Η πορεία του *προϋπολογισμού* να ελέγχεται *ανά τρίμηνο*. Σε περίπτωση απόκλισης να επιβάλλονται άμεσα διορθωτικά μέτρα
- Χρησιμοποίηση της *σύγχρονης τεχνολογίας* για την συμμετοχή των μελών στην διοίκηση των ΤΟΕΒ,

Υπάρχουν και άλλα θέματα που πρέπει να επιλυθούν, (όπως π.χ. του ποιοι έχουν την ιδιότητα του μέλους του ΤΟΕΒ, ιδιοκτήτες ή καλλιεργητές ή και οι δύο), αλλά αυτά το ΥΠΑΝ, ισχυρίζεται πως θα τα ρυθμίσει στο μέλλον στο μέλλον, με την έκδοση υπουργικών αποφάσεων.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Για την Ομάδα Τριπτόλεμος

Αθανασία Κούρβα τηλ.6973 711073

Για την ομάδα για τον εκδημοκρατισμό των ΤΟΕΒ

Νίκη Μουζή 6937704288